

7. Zaměstnanci používající v práci počítač a jiné ICT

I když v Česku používají ICT zařízení již téměř všechny firmy s deseti a více zaměstnanci (99 %) a prakticky stejný podíl firem používá ICT zařízení s připojením k internetu, zařízení s přístupem na internet používá jen polovina zaměstnanců. Přenosná zařízení s přístupem na internet pomocí mobilních dat používá v práci necelá třetina zaměstnanců a to i přes to, že se tato zařízení používají v devíti z deseti firem v ČR. Nižší podíl zaměstnanců používajících v práci ICT zařízení oproti některým jiným zemím EU je dán mimo jiné strukturou našeho hospodářství se silným zastoupením odvětví, kde pro velkou část zaměstnanců není používání počítačů a dalších IT nezbytné.

Hlavní zjištění

- Podíl zaměstnanců majících v Česku **přístup z pracovního ICT zařízení k internetu** každým rokem mírně narůstá, v roce 2020 používal **každý druhý** zaměstnanec (49,4 %) v práci počítač nebo jiné zařízení s přístupem na internet. Za posledních deset let se jejich počet zvýšil 1,5krát.
- Tento ukazatel drobně klesá s rostoucím počtem zaměstnanců ve firmách. Důvodem mohou být omezení přístupu zaměstnanců na internet z pracovních počítačů ze strany zaměstnavatelů, která jsou zřejmě praktikována o něco častěji ve větších firmách.
- Počítači s přístupem na internet jsou vybaveni nejčastěji zaměstnanci v sekci J *Informační a komunikační činnosti*, ICT zařízení s internetem používá v práci více než 91 % zaměstnanců v každém z jednotlivých odvětví v rámci této sekce. Počítače s internetem používá více než 87 % zaměstnanců cestovních agentur či kanceláří a více než 83 % zaměstnanců ze sekce M nazvané *Profesní, vědecké a technické činnosti*, kam patří např. vedení účetnictví, právní činnosti, výzkum a vývoj, provádění průzkumů trhu či veterinární činnosti. Poměrně překvapivě používají v práci nejméně často počítače zaměstnanci v ostatních administrativních a podpůrných činnostech (přibližně 25 %). Jedná se např. o zaměstnání poskytování pronájmu vozidel, pracovní agentury, bezpečnostní agentury nebo úklidové služby, ve kterých není pro zaměstnance nezbytné při výkonu práce používat ICT zařízení s internetem.
- Ve srovnání s ostatními zeměmi EU¹ vykazovaly české firmy v roce 2019 **desátý nejnižší podíl zaměstnanců**, kteří v práci používají internet. Tato skutečnost je mimo jiné podmíněna strukturou českého hospodářství s vysokým zastoupením zpracovatelského průmyslu na celkové zaměstnanosti. Zaměstnanců používajících v práci internet je **nejvíce v severských zemích – Švédsku, Dánsku, Finsku**, v roce 2019 jich zde bylo víc než 70 %.
- Firmy v posledních letech poskytují svým zaměstnancům pro pracovní účely čím dál častěji **přenosná zařízení s přístupem na internet**. Přenosný počítač, tablet či smartphone měla v roce 2020 v práci k dispozici téměř třetina (32 %) zaměstnanců firem s deseti a více zaměstnanci. Tento ukazatel každým rokem narůstá a od roku 2012 **vzrostl více než dvojnásobně**.
- Stejně jako v případě počtu zaměstnanců používajících ICT zařízení s přístupem na internet, nalézáme i v případě přenosných zařízení určité **rozdíly v závislosti na velikosti firem** a podle převažující ekonomické činnosti. Mobilní zařízení s přístupem na internet měli v roce 2020 možnost využívat o něco častěji zaměstnanci malých firem (36 %) než středně velkých nebo velkých subjektů (31 resp. 30 %). Nejvíce zaměstnanců používajících přenosná zařízení v práci je v sekci CZ-NACE J *Informační a komunikační činnosti* (75 %), podle předpokladů především v telekomunikacích (84 %). Nejmenší podíl zaměstnanců pracujících s přenosnými zařízeními byl v posledním šetření v textilním průmyslu (13 %), v ostatních administrativních a podpůrných činnostech (17 %) a ve stravování a pohostinství (18 %).
- V mezinárodním srovnání počtu zaměstnanců používajících v práci přenosná zařízení s přístupem na internet přes mobilní sítě byly české podniky za rok 2019 **taktéž pod průměrem EU28, celkově na 14. místě evropského žebříčku**. I v tomto případě jsou rozdíly mezi státy Unie ovlivněny nejen celkovou vyspělostí jednotlivých ekonomik a pokroku v digitalizaci či automatizaci v podnikové sféře, ale z významné části také velikostní a odvětvovou skladbou podniků v ekonomice.

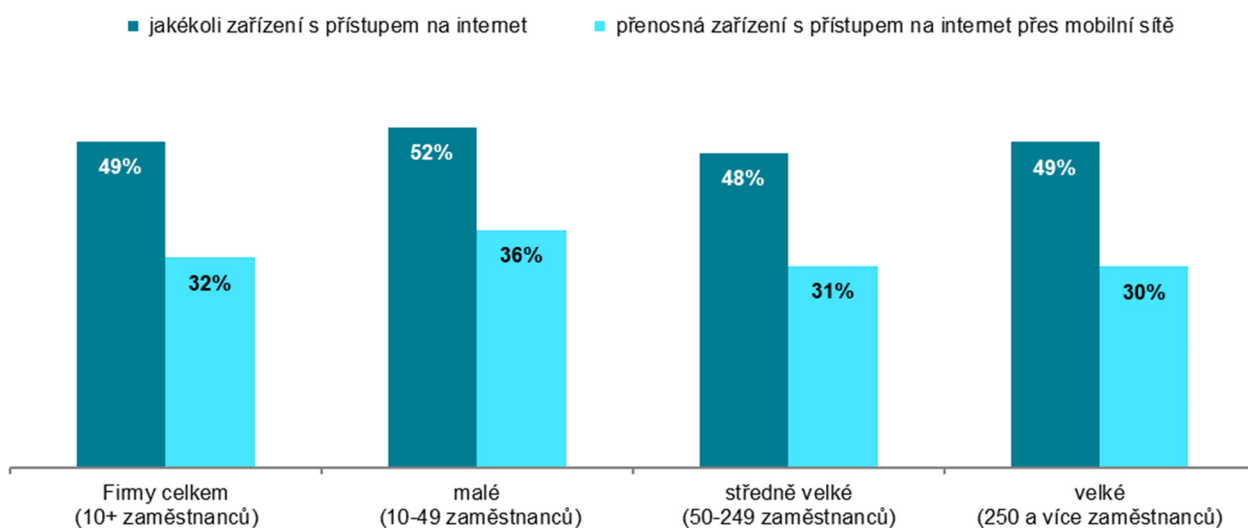
¹ Zdrojem dat pro mezinárodní srovnání je databáze Eurostatu, která byla aktualizována na začátku roku 2020 a údaje v ní se vztahují k roku 2019: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/digital-economy-and-society/data/comprehensive-database>

Tab. 7.1: Zaměstnanci firem s 10 a více zaměstnanci v ČR, kteří používají v práci počítač a jiná ICT v r. 2020

	zaměstnanci používající v práci	
	jakékoli zařízení (počítač, tablet či služební mobilní telefon) s přístupem na internet	přenosná zařízení s přístupem na internet přes mobilní síť
Firmy celkem (10+)	49,4	31,8
Velikost firmy		
10–49 zaměstnanců	51,5	36,0
50–249 zaměstnanců	47,6	30,5
250 a více zaměstnanců	49,3	30,4
Odvětví (ekonomická činnost)		
Zpracovatelský průmysl	43,0	23,9
Výroba a rozvod energie, plynu, tepla	59,5	37,5
Stavebnictví	50,8	38,7
Obchod a opravy motorových vozidel	71,4	41,6
Velkoobchod	72,0	51,9
Maloobchod	42,5	21,0
Doprava a skladování	45,2	33,6
Ubytování	46,1	27,9
Stravování a pohostinství	32,4	17,7
Činnosti cestovních agentur a kancelářů	87,4	62,5
Audiovizuální činnosti; vydavatelství	91,2	65,3
Telekomunikační činnosti	96,9	83,5
Činnosti v oblasti IT	92,6	74,8
Činnosti v oblasti nemovitostí	70,4	45,7
Profesní, vědecké a technické činnosti	83,2	64,4
Ostatní administrativní a podpůrné činnosti	24,5	16,5

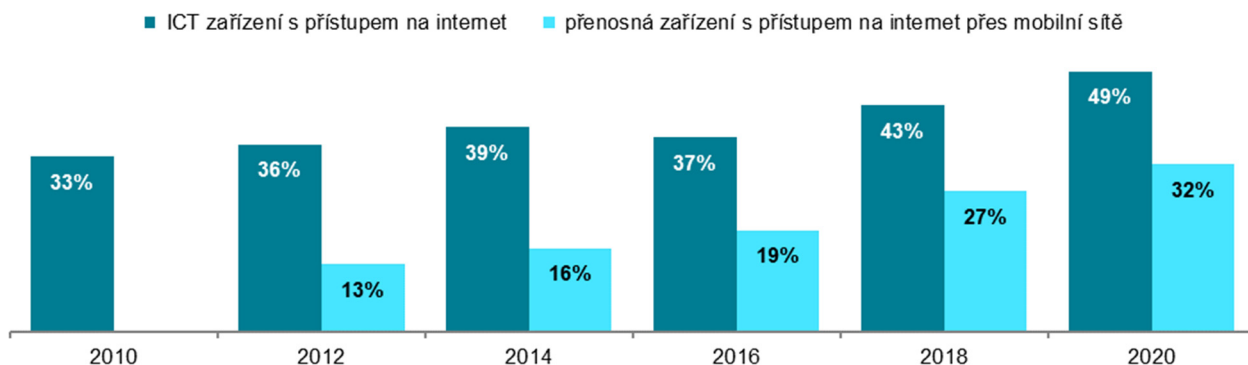
podíl na celkovém počtu zaměstnanců pracujících ve firmách s 10 a více zaměstnanci v dané velikostní a odvětvové skupině

Graf 7.1: Zaměstnanci firem s 10 a více zaměstnanci v ČR používající v práci vybrané ICT v roce 2020

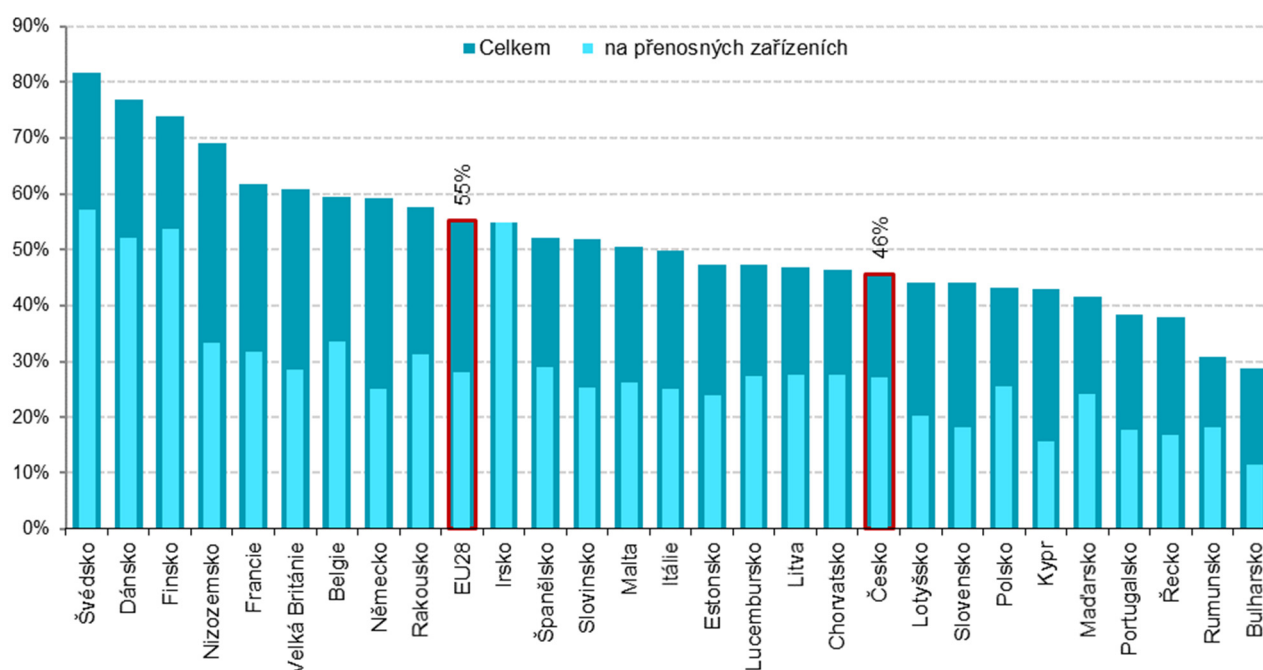
podíl na celkovém počtu zaměstnanců pracujících ve firmách s 10 a více zaměstnanci v dané velikostní skupině

Graf 7.2: Zaměstnanci firem s 10 a více zaměstnanci v ČR používající v práci vybrané ICT

podíl na celkovém počtu zaměstnanců pracujících ve firmách s 10 a více zaměstnanci v daných letech

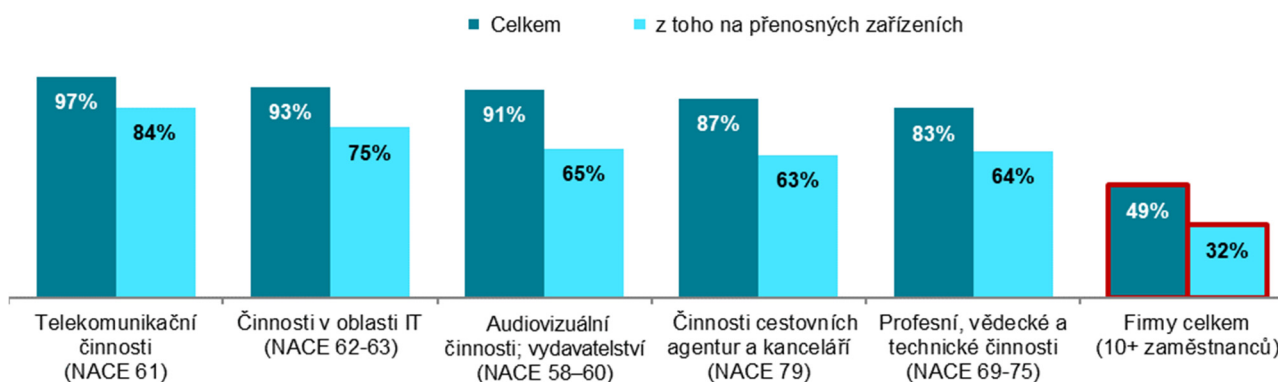
Graf 7.3: Zaměstnanci firem v zemích EU používající v roce 2019 počítač s přístupem na internet

podíl na celkovém počtu zaměstnanců firem s 10 a více zaměstnanci v dané zemi

zdroj dat: Eurostat, leden 2020

Graf 7.4: Zaměstnanci firem s 10 a více zaměstnanci v ČR používající v práci ICT zařízení s přístupem na internet – top 5 odvětví v roce 2020

podíl na celkovém počtu zaměstnanců pracujících ve firmách s 10 a více zaměstnanci v dané odvětvové skupině

Zdroj: Český statistický úřad, 2020